

Grupa 3 – Zrównoważone wykorzystanie drewna i ekonomika leśnictwa – analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
S.1. Zakorzeniony prawnie i instytucjonalnie model wielofunkcyjnej gospodarki leśnej S.2. Duże i rosące zasoby leśne i drzewne kraju S.3. Systematyczny wzrost lesistości kraju S.4. Rosnący udział odnowień naturalnych S.5. Duża samowystarczalność kraju w pokryciu zapotrzebowania na drewno S.6. Stabilny model finansowania Lasów Państwowych i fundusz leśny S.7. Silny sektor leśno-drzewny S.8. Rozbudowane regionalne łańcuchy wartości w sektorze leśno-drzewnym S.9. Wysoki stopień zagospodarowania poprodukcyjnych pozostałości drzewnych S.10. Certyfikacja gospodarki leśnej S.11. Centralna infrastruktura IT S.12. Silne zaplecze naukowe w leśnictwie i wysoko wykwalifikowane kadry w Lasach Państwowych	W.1. Uzależnienie przychodów LP od sprzedaży drewna W.2. Brak wieloletniego modelu finansowego i strategii podaży drewna W.3. Nadmierna biurokracja i upolitycznienie kadr kierowniczych LP W.4. Duża rotacja i niestabilność na wyższych szczeblach zarządczych LP W.5. Ograniczona transparentność LP generująca konflikty społeczne W.6. Brak transparentności wydatkowania środków funduszu leśnego, słaba kontrola społeczna W.7. Deficyt kadr do prac leśnych (zakłady usług leśnych) W.8. Problem z kosztorysowaniem prac leśnych i kontrolą jakości usług W.9. Brak systemu certyfikacji zakładów usług leśnych (ZUL) W.10. Brak systemowego podejścia do zagospodarowania lasów innych niż państwowa form własności W.11. Zaniedbany obszar plantacji gatunków szybko-rosnących W.12. Nierozwiązany problem drewna poużytkowego W.13. Niedoścignięcie sektora w rachunkach narodowych i brak wyceny usług ekosystemowych W.14. Dominująca pozycja PGL LP na rynku drzewnym
SZANSE	ZAGROŻENIA
O.1. Rosnący popyt na drewno jako surowiec odnawialny O.2. Wdrożenie kaskadowego wykorzystania drewna O.3. Dywersyfikacja źródeł przychodów Lasów Państwowych O.4. Waloryzacja usług ekosystemowych i ich częściowa komercjalizacja O.5. Rozwój OZE na gruntach leśnych O.6. Wdrożenie innowacyjnych technologii w leśnictwie O.7. Rozwój plantacji szybko-rosnących na gruntach porolnych	T.1. Presja na ograniczenie pozyskania drewna T.2. Zbyt niskie pozyskanie drewna, tendencja malejąca T.3. Narastanie negatywnego odbioru społecznego w odniesieniu do pozyskania drewna T.4. Zmiany klimatyczne T.5. Wzrost kosztów funkcji ochronnych i społecznych T.6. Destabilizacja rynku ZUL

O.8. Wykorzystanie funduszy unijnych na modernizację infrastruktury i adaptację do zmian klimatu O.9. Budowa partnerstwa leśno-drzewnego i wzmocnienie biogospodarki O.10. Intensyfikacja zabiegów hodowlanych, obniżenie wieku rębności O.11. Budowa kompleksowego systemu gospodarowania i monitorowania drewna jako surowca o kluczowym znaczeniu gospodarczym, społecznym i środowiskowym, w całym łańcuchu wartości i jego efektywne wdrażanie do praktyki gospodarczej O.12. Ujęcie sektora drzewnego i przerobu drewna w priorytetach polityki gospodarczej i przemysłowej kraju O.13. Wzrost wykorzystania drewna w budownictwie i rozwój budownictwa drewnianego	T.7. Dalsze upolitycznienie zarządzania LP T.8. Brak zintegrowanej krajowej strategii wykorzystania surowca drzewnego T.9. Brak kompleksowej strategii promocji drewna w całym łańcuchu wartości: las, leśnictwo, drewno, materiały drzewne, wyroby drzewne T.10. Eksport nieprzetworzonego surowca drzewnego T.11. Niestabilność polityki OZE nieprzewidywalność popytu na biomasę leśną
---	--

MOCNE STRONY	Diagnoza
S.1. Zakorzeniony prawnie i instytucjonalnie model wielofunkcyjnej gospodarki leśnej	Funkcjonujący w Polsce od początku lat 90. XX w. model wielofunkcyjnej gospodarki leśnej integruje funkcje produkcyjne, ekologiczne oraz społeczne. Opiera się na zasadach powszechnej ochrony lasów, trwałości ich utrzymania, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania funkcji lasów oraz powiększania zasobów leśnych.
S.2. Duże i rosące zasoby leśne i drzewne kraju	Powierzchnia lasów w Polsce wynosi 9,3 mln ha, co odpowiada lesistości 29,6% (2024). Pod względem powierzchni lasów zajmuje 9. miejsce w Europie (wyłączając Rosję) (2000) [FAO, GUS] Zasoby drzewne osiągnęły w 2024 r. miąższość 2724 mln m ³ grubizny brutto. Blisko połowa zasobów drzewnych przypada na drzewostany IV i V klasy wieku. Przeciętna zasobność lasów w Polsce wynosi 293 m ³ /ha [WISL]. Pod względem zasobów drzewnych (grubizna brutto) w 2020 r. Polska zajmowała 4. miejsce w Europie (wyłączając Rosję) [FAO, GUS]. Według danych WISL zasoby drzewne przez wiele lat systematycznie rosły. Należy jednak zauważyć, że w kolejnych latach maleje tempo przyrostu zasobów [WISL].
S.3. Systematyczny wzrost lesistości kraju	Lesistość Polski systematycznie rośnie od 1946 r., kiedy wynosiła 20,8%. Obecnie lesistość wynosi 29,6%. W okresie od 1946 do 2024 r. powierzchnia lasów (w tym prywatnych) wzrosła o 2,82 mln ha. [GUS]

S.4. Rosnący udział odnowień naturalnych	Udział odnowień naturalnych wzrósł z 8,7% w 1995 r. do 19,7% w 2024 r. [GUS]
S.5. Duża samowystarczalność kraju w pokryciu zapotrzebowania na drewno	Stosunek wielkości pozyskania drewna do rocznego przyrostu wynosi około 60-70%. Na podstawie danych WISL 2016-2020 wynosił 65,7%, co było wartością znacząco niższą w porównaniu z państwami intensywnie użytkującymi zasoby drzewne: Szwecją (93,9%), Austrią (87,1%), Czechami (84,1%) czy Finlandią (80,4%) [SoEF 2000, WISL]. W roku 2024 pozyskano w Polsce 41,2 mln m³ surowca drzewnego, w tym 39,5 mln m³ grubizny netto. W latach 2020-2024 najwyższe pozyskanie drewna miało miejsce w 2022 r. (44,6 mln m³), najniższe natomiast w 2020 r. (39,7 mln m³). Wskaźnik pozyskania systematycznie rośnie: z 5,03 m³/ha w 2014 r. do 5,31 m³/ha w 2024 r.
S.6. Stabilny model finansowania Lasów Państwowych i fundusz leśny	Lasy Państwowe prowadzą działalność na zasadzie samodzielności finansowej i pokrywają koszty działalności z własnych przychodów (niezależność od budżetu państwa). Fundusz leśny umożliwia wyrównywanie niedoborów środków finansowych w nadleśnictwach o niekorzystnych warunkach przyrodniczo-ekonomicznych do prowadzenia gospodarki leśnej, a także wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych LP, badania naukowe, tworzenie infrastruktury niezbędnej do prowadzenia gospodarki leśnej, sporządzanie planów urządzenia lasu i in. Warunkiem funkcjonowania tego modelu finansowania gospodarki leśnej jest sprawny i konkurencyjny przemysł drzewny, będący głównym nabywcą drewna.
S.7. Silny sektor leśno-drzewny	Polska należy do czołowych producentów i eksporterów wyrobów drzewnych w Europie – szczególnie mebli, papieru i płyt drewnopochodnych, a także opakowań drewnianych, małej architektury ogrodowej, podłóg z drewna, stolarki otworowej. Silnie rozwinięty przemysł meblarski sprawia, że sektor ma duże znaczenie dla eksportu i zatrudnienia. Stosowane są nowoczesne technologie przetwórstwa drewna. Sektor wytwarza 2,2% PKB, 3,5% produkcji globalnej i 2,4% krajowej wartości dodanej brutto [MKiŚ]. Według innej metodyki udział branży drzewnej w PKB Polski wynosi 6-8% [źródło]
S.8. Rozbudowane regionalne łańcuchy wartości w sektorze leśno-drzewnym	Lasy Państwowe dysponują rozbudowaną siecią powiązań gospodarczych z usługodawcami (w tym zakładami usług leśnych), tartakami, zakładami przetwórstwa drewna, transportem i in. Tworzą one spójny system gospodarczy, w którym wartość dodana jest tworzona na kolejnych etapach w regionie, co zwiększa zatrudnienie i wzmacnia lokalną gospodarkę.
S.9. Wysoki stopień zagospodarowania poprodukcyjnych pozostałości drzewnych	W praktyce zasadniczo wszystkie drzewne pozostałości poprodukcyjne są w kraju ponownie wykorzystywane – przede wszystkim na cele produkcyjne, a dopiero w dalszej kolejności poprzez ich spalanie [Łukasiewicz, Drewno surowcem strategicznym]
S.10. Certyfikacja gospodarki leśnej	Certyfikacja gospodarki leśnej stanowi gwarancję legalnego pochodzenia surowca, zwiększenie wiarygodności dostawcy i wzmacnia pozycję eksportową. Certyfikatami w ramach systemu PEFC objętych jest blisko 7,3 mln ha lasów. Certyfikacją FSC objęte jest 5,7 mln ha lasów.

S.11. Centralna infrastruktura IT	Istnieje dobrze rozbudowana infrastruktura IT dotycząca gospodarki leśnej (SILP), zasobów leśnych – Bank Danych o Lasach (BDL), a także system aukcyjny, umożliwiający zakup drewna w jednostkach LP w drodze aukcji elektronicznych (e-drewno)
S.12. Silne zaplecze naukowe w leśnictwie i wysoko wykwalifikowane kadry w Lasach Państwowych	Wsparcie naukowo-badawcze potwierdzone wieloletnimi doświadczeniami współpracy z LP, MKiŚ i innymi jednostkami. IBL, wydziały leśne (Warszawa, Kraków, Poznań i in.), ID PAN i in. Doświadczenie, rozwój nowoczesnych metod badawczych, rozpoznawalność międzynarodowa. Wysoko wykwalifikowani pracownicy Lasów Państwowych (25,7 tys. osób, w tym 17,9 tys. osób w Służbie Leśnej).

SŁABE STRONY	Diagnoza
W.1. Uzależnienie przychodów LP od sprzedaży drewna	Udział przychodów ze sprzedaży drewna w przychodach ogółem w LP stanowi ok. 88% i od wielu lat pozostaje na podobnym poziomie. Rosnące ograniczenia w odniesieniu do pozyskania drewna, a także coraz większe ryzyko prowadzenia gospodarki leśnej (niekorzystne zmiany środowiskowe) może doprowadzić do destabilizacji sytuacji finansowej gospodarstwa. Brak jest w systemie finansowania mechanizmów amortyzujących szoki regulacyjne, klimatyczne i kosztowe.
W.2. Brak wieloletniego modelu finansowego i strategii podaży drewna	Konieczne jest odejście od rocznego horyzontu planowania finansowego na rzecz modeli wieloletnich, analiz scenariuszowych, systemowego powiązania decyzji ochronnych z ich skutkami finansowymi w długim okresie, analizą ryzyka
W.3. Nadmierna biurokracja i upolitycznienie kadr kierowniczych LP	Potrzeba odpolitycznienia Lasów Państwowych, ograniczenia biurokracji
W.4. Duża rotacja i niestabilność na wyższych szczeblach zarządczych LP	Duża rotacja na wyższych szczeblach zarządczych LP w znacznej mierze wynika z upolitycznienia LP; brak jasno określonych, konsekwentnie stosowanych kryteriów mianowania i odwoływania kadry zarządczej LP
W.5. Ograniczona transparentność LP generująca konflikty społeczne	Sytuacja ta jest obszarem narastających w ostatnich latach konfliktów. W obliczu rosnącego zainteresowania lasami konieczne jest wzmocnienie transparentności procesów decyzyjnych (finanse, PUL, plany pozyskania), rozwój komunikacji i edukacji oraz budowanie zaufania społecznego. Potrzeba również zwiększenia transparentności w zakresie danych dotyczących sprzedaży drewna.
W.6. Brak transparentności wydatkowania środków funduszu leśnego, słaba kontrola społeczna	W ostatnich latach dochodziło do licznych przypadków niewłaściwego gospodarowania środkami funduszu leśnego. W obliczu rosnącego zainteresowania lasami konieczne jest wzmocnienie transparentności procesów decyzyjnych, rozwój komunikacji i edukacji oraz budowanie zaufania społecznego.
W.7. Deficyt kadr do prac leśnych (zakłady usług leśnych)	Deficyt wykwalifikowanych pracowników wynikający z niekorzystnych trendów demograficznych i niskiej atrakcyjności plac.

W.8. Problem z kosztorysowaniem prac leśnych i kontrolą jakości usług	Z jednej strony sygnalizowane jest nieprzejrzyste i zaniżone kosztorysowanie prac leśnych przez nadleśnictwa, z drugiej – ograniczona liczba wykonawców w przetargach skutkuje presją cenową w górę bez poprawy jakości usług.
W.9. Brak systemu certyfikacji zakładów usług leśnych (ZUL)	Certyfikacja ZUL mogłaby przyczynić się do: • poprawy standardów pracy i bezpieczeństwa • ochrony pracowników • poprawy transparentności • budowania przewagi konkurencyjnej i poszerzenie dostępu do rynków (wzmocnienie pozycji przetargowej, certyfikowany łańcuch dostaw) • lepszej organizacji pracy w terenie (standardy pracy, standardy umów) • budowania wiarygodności ZUL wobec Lasów Państwowych
W.10. Brak systemowego podejścia do zagospodarowania lasów innych niż państwowa form własności	Lasy niepaństwowe są bardzo silnie rozdrobnione, co wyklucza prowadzenie w nich racjonalnej gospodarki leśnej, mimo poprawiającego się stanu tych lasów, wzrostowi zasobności i średniego wieku. Brak wsparcia ze strony instytucji publicznych zrzeczania się właścicieli lasów prywatnych i poprawy efektywności gospodarowania. Mimo istniejących regulacji, pozyskanie i zagospodarowanie drewna w lasach niepaństwowych pozostaje poza kontrolą, lasy te w zbyt małym stopniu objęte i włączone są też w ochronę środowiska i zapobieganie zmianom klimatu i ich skutkom, realizowanie funkcji środowiskowych i społecznych.
W.11. Zaniedbany obszar plantacji gatunków szybko rosnących	Brak instrumentów wsparcia dla rozwoju i utrzymania plantacji gatunków drzew i krzewów szybko rosnących (plantacje o krótkim i średnim cyklu produkcji), będących alternatywnym źródłem biomasy drzewnej. Brak odpowiedniego, przetestowanego materiału sadzeniowego.
W.12. Nerozwieszony problem drewna użytkowego	W praktyce zbiórka, selekcja i uzdatnianie drzewnych odpadów użytkowych (ze zużytych finalnych wyrobów drzewnych) jest wysoce kosztowne. Powoduje to m.in., że w Polsce rynek drewna użytkowego jest dopiero w początkowej fazie powstawania.
W.13. Niedoszacowanie sektora w rachunkach narodowych i brak wyceny usług ekosystemowych	Wartość lasów, produkcji leśnej i usług ekosystemowych nie jest w pełni odzwierciedlona w rachunkach narodowych, jak i jak i w strukturach państwa, a las jako dobro publiczne nigdy dotychczas nie został całościowo wyceniony. Brak waloryzacji i wyceny usług ekosystemowych skutkuje bardzo ograniczonym odzwierciedleniem znaczenia lasów i leśnictwa w rachunkach narodowych.
W.14. Dominująca pozycja PGLLP na rynku drzewnym	PGL LP zarządza 77% powierzchni lasów oraz 76,5% zasobów drzewnych grubizny brutto i pozyskuje 96,5% drewna w Polsce (GUS, 2024). Specyficzna struktura własności lasów sprawia, że Lasy Państwowe mają dominującą pozycję na rynku i istotny wpływ na możliwość kształtowania cen, wielkości i struktury pozyskania drewna oraz zasad jego sprzedaży.

SZANSE	Diagnoza
O.1. Rosnący popyt na drewno jako surowiec odnawialny	Promocja biogospodarki i gospodarki o obiegu zamkniętym jest jednym z ważniejszych celów Europejskiego Zielonego Ładu, mającego na celu doprowadzenie do 2050 r. UE do neutralności dla klimatu. Cele te wspierane są m.in. przez Nową strategię leśną UE 2030.
O.2. Wdrożenie kaskadowego wykorzystania drewna	Biomasa drzewna powinna być wykorzystywana zgodnie z jej najwyższą wartością dodaną (np. materiały drewnopochodne zamiast spalania), co ma na celu ograniczenie emisji CO ₂ . Jest to obowiązek wprowadzony przez dyrektywę RED III z 2023 r.
O.3. Dywersyfikacja źródeł przychodów Lasów Państwowych	Dywersyfikacja i stabilizacja źródeł finansowania jako narzędzia stabilizacji ekonomicznej; potrzeba wzmocnienia roli funduszu leśnego jako mechanizmu stabilizującego funkcjonowanie LP, rozwój działalności dodatkowej i innych form generowania przychodów własnych, wypracowywanie instrumentów finansowych umożliwiających pokrywanie kosztów funkcji pozaprodukcyjnych bez naruszania autonomii finansowej LP
O.4. Waloryzacja usług ekosystemowych i ich częściowa komercjalizacja	Potrzeba podjęcia działań / badań pozwalających na przypisanie wartości ekonomicznej korzyściom, które lasy dostarczają społeczeństwu poza tradycyjną produkcją drewna. W miarę możliwości część usług mogłaby zostać skomercjalizowana (np. rynki węglowe, płatności za usługi ekosystemowe i in.).
O.5. Rozwój OZE na gruntach leśnych	Rozwój OZE daje szansę na dywersyfikację źródeł przychodów właścicieli i zarządców lasów i wsparcie celów Europejskiego Zielonego Ładu w zakresie osiągnięcia neutralności klimatycznej.
O.6. Wdrożenie innowacyjnych technologii w leśnictwie	Szersze zastosowanie teledetekcji satelitarnej, GIS i systemów wspomagania decyzji (DSS) umożliwiłoby optymalizację planowania etatu, prognozowanie zagrożeń i wieloaspektowe analizy ekonomiczne, tworząc tym samym podstawy dla wieloletniego planowania finansowego oraz poprawy efektywności i obniżenia kosztów.
O.7. Rozwój plantacji szybko-rosnących na gruntach porolnych	W sytuacji możliwego deficytu biomasy drzewnej plantacje mogą stanowić jej alternatywne źródło. Potrzeba jednak wdrożenia instrumentów wsparcia dla rozwoju i utrzymania plantacji, a także uruchomienia programu badań i testowania gatunków i odmian znajdujących zastosowanie w polskich warunkach.
O.8. Wykorzystanie funduszy unijnych na modernizację infrastruktury i adaptację do zmian klimatu	Wsparcie realizacji działań służących adaptacji lasów do zmian klimatu.
O.9. Budowa partnerstwa leśno-drzewnego i wzmocnienie biogospodarki	Silny sektor leśno-drzewny jest szansą na powstrzymanie marginalizacji leśnictwa w krajowych politykach, a jednocześnie szansą dla sektora drzewnego na harmonijny rozwój, jako istotnego składnika biogospodarki.
O.10. Intensyfikacja zabiegów hodowlanych, obniżenie wieku rębności	Odpowiedź na wyłączenie z użytkowania znacznych obszarów lasów, potrzeba przebudowy drzewostanów w związku z zagrożeniem trwałości lasu i adaptacją do zmiany klimatycznej. Należy jednak mieć na uwadze, że problem z kompensacją pozyskania drewna gatunków liściastych, głównie dębu, a w nieco mniejszym stopniu brzozy brodawkowatej buka oraz olszy. Spośród gatunków iglastych problem z kompensacją na poziomie nadleśnictw występuje w przypadku modrzewia europejskiego i świerka pospolitego oraz jodły pospolitej.

O.11. Budowa kompleksowego systemu gospodarowania i monitorowania drewna jako surowca o kluczowym znaczeniu gospodarczym, społecznym i środowiskowym, w całym łańcuchu wartości i jego efektywne wdrażanie do praktyki gospodarczej	Dynamiczne zmiany sytuacji geopolitycznej, zmiany klimatu i ich skutki, sytuacja demograficzna, skłaniają do prawnego uregulowania statusu drewna jako surowca kluczowego dla gospodarki, środowiska i społeczeństwa.
O.12. Ujęcie sektora drzewnego i przerobu drewna w priorytetach polityki gospodarczej i przemysłowej kraju	Sektor drzewny jest nierozdzielnie związany z rynkiem drewna, a dynamika jego rozwoju jest związana z dostępnością sortymentową i geograficzną drewna i jego cenami. W sytuacji pojawiających się niedoborów drewna, co sygnalizują firmy drzewne, spada ich rentowność i konkurencyjność.
O.13. Wzrost wykorzystania drewna w budownictwie i rozwój budownictwa drewnianego	Budownictwo jest pierwotnym (materiały drzewne) i wtórnym (drzewne wyroby finalne) odbiorcą drewna i stymulatorem rozwoju rynku drzewnego. W ostatnim czasie stagnacja w budownictwie nie sprzyja rozwojowi sektora drzewnego. Podobnie jak brak/niespójne i niedostatecznie dostosowane regulacje prawne dotyczące wykorzystania drewna w budownictwie energooszczędnym i budownictwie drewnianym. Szacuje się, że firm/wykonawców domów z drewna jest w kraju około 800 (według bazy danych Stowarzyszenia Dom Drewniany). Z tego 532 firmy budują domy drewniane w systemie szkieletowym (pełną prefabrykacją zajmuje się 60-80 firm), a 258 buduje domy z bali. Większość to firmy małe, jedynie 30-40 firm posiada większy potencjał produkcyjny. Na rynku funkcjonują ponadto firmy produkujące wyłącznie drewniane domki sezonowe, letniskowe (ich liczba jest jednak trudna do określenia). Według GUS, w 2019 roku oddano w Polsce do użytkowania 708 nowych budynków mieszkalnych o konstrukcji drewnianej z 730 mieszkaniami. Stanowiły one tylko 0,8% wszystkich oddanych do użytku w kraju budynków mieszkalnych i 0,4% mieszkań. Większość z nich, bo prawie 91%, realizowana była w formie budownictwa indywidualnego (przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe z przeznaczeniem na własne potrzeby), a pozostałe budowane były na sprzedaż lub wynajem. W 2019 roku oddano w kraju do użytkowania także 1361 domków letniskowych i wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich, z których część, jak można domniemywać – także była z drewna. Ocenia się, że potencjał polskiego budownictwa drewnianego nie jest dotychczas w pełni wykorzystany, głównie ze względu na zbyt niski popyt. Popyt na polskie domy z drewna generują w dużym stopniu nabywcy zagraniczni (Niemcy, Norwegia, Szwecja, Holandia). Zdaniem ekspertów, corocznie za granicą stawia się/buduje około 4 tysięcy polskich domów z drewna, najczęściej o konstrukcji szkieletowej prefabrykowanej. Niektóre firmy koncentrują się tylko na budowie domów za granicą.

ZAGROŻENIA

Diagnoza

T.1. Presja na ograniczenie pozyskania drewna	Planowane wyłączenie 20% lasów z użytkowania, ograniczenia regulacyjne UE (EUDR, RED III) oraz rosnący popyt ze strony energetyki na biomasę mogą prowadzić do pogłębiającego się deficytu drewna na rynku krajowym. Sektor drzewny w ostatnim czasie jest osłabiany działaniami MKiŚ i LP, ograniczającymi pozyskanie i dostępność potrzebnych sortymentów surowca, szczególnie w regionach, w których lokalna gospodarka opiera się na sektorze leśno-drzewnym, jak Podlasie czy Podkarpacie. Konieczne jest opracowanie wieloletniej strategii podaży surowca, uwzględniającej m.in. rozwój plantacji SRWC na gruntach marginalnych, intensyfikację użytkowania w drzewostanach niestabilnych wymagających przebudowy oraz wzmocnienie podaży z lasów prywatnych.
T.2. Zbyt niskie pozyskanie drewna, tendencja malejąca	Pozyskanie nie jest zrównoważone, plan pozyskania na każdy rok powinien podlegać szczegółowej analizie i być dostosowany do potrzeb rynku odbiorców (krajowych). Utylizacja przyrostu na poziomie 65% w świetle starzenia się drzewostanów jest stanowczo niewystarczająca, nie daje szansy na ich przebudowę w związku ze zmianami klimatu i powiązanym zamieraniem drzewostanów. W ostatnich latach maleje pozyskanie drewna: w 2023 r. pozyskano 41,7 mln m³ drewna, w tym grubizny netto 39,8 mln m³. W 2025 r. pozyskanie obniżyło się prawdopodobnie do 39,4 mln m³ (37,7 mln m³ grubizny netto). W kolejnych latach ten trend będzie się prawdopodobnie pogłębiał.
T.3. Narastanie negatywnego odbioru społecznego w odniesieniu do pozyskania drewna	Zachodzące procesy społeczne znajdują swoje odzwierciedlenie w codziennej praktyce jednostek organizacyjnych LP. W społecznym odbiorze w ostatnich latach coraz mocniej krytykowane jest pozyskanie drewna, a szczególnie stosowanie rębni zupełnych. Znajduje to odzwierciedlenie w powszechnie pojawiających się postulatach ograniczenia pozyskania drewna w lasach, szczególnie na obszarach zurbanizowanych i atrakcyjnych pod względem rekreacyjnym i turystycznym.
T.4. Zmiany klimatyczne	Nasilające się wiatrowały, susze, gradacje owadów destabilizują planowe pozyskanie, wpływają na wzrost kosztów prowadzenia gospodarki leśnej i obniżenie przychodów. W 2024 roku cięcia sanitarne (posusz, złomy, wywroty) stanowiły 16,2% całości pozyskania – poniżej dziesięcioletniej średniej 19,5%, ale nadal na wysokim poziomie. Pozostawianie dużej liczby martwych drzew stojących na powierzchniach leśnych zwiększa zagrożenie dla życia i zdrowia osób korzystających z lasów.
T.5. Wzrost kosztów funkcji ochronnych i społecznych	Rosnące koszty działalności LP przy jednoczesnym ograniczeniu możliwości pozyskania drewna i przychodów wpływa na kondycję finansową gospodarstwa i stanowi zagrożenie dla zachowania zasady samofinansowania.
T.6. Destabilizacja rynku ZUL	Zaniżone stawki, brak wieloletnich umów, niepewność prowadzenia działalności gospodarczej. Potrzeba podjęcia działań mających na celu wprowadzenie jawności określania pracochłonności i kosztów prac leśnych oraz stawek jednostkowych przez nadleśnictwa.

	Potrzeba wypracowania transparentnych zasad współpracy ZUL z jednostkami organizacyjnymi LP i kalkulacji kosztów prac leśnych. Planowane wyłączenie 20% obszarów leśnych z eksploatacji może doprowadzić do zbyt dużej liczby firm leśnych na rynku.
T.7. Dalsze upolitycznienie zarządzania LP	Upolitycznienie nie jest jedynie problemem wizerunkowym. Skutkuje nieciągłością strategii finansowej, zarzucaniem wieloletnich projektów inwestycyjnych i erozją kapitału instytucjonalnego.
T.8. Brak zintegrowanej krajowej strategii wykorzystania surowca drzewnego	Brak zintegrowanej krajowej strategii wykorzystania surowca drzewnego może pociągać liczne negatywne konsekwencje, w tym: - gospodarcze – nieefektywna alokacja zasobów, słabsza pozycja negocjacyjna krajowego przemysłu drzewnego i meblarskiego, spory między sektorami konkurującymi o ten sam surowiec (budownictwo, meblarstwo, papiernictwo...) - środowiskowe i społeczne – trudności w realizacji celów klimatycznych i sekwestracji węgla, konflikty między funkcją produkcyjną a ochronną lasów - planistyczne – nieprzewidywalność dostaw surowca dla przemysłu, hamowanie inwestycji, brak długoterminowego bezpieczeństwa surowcowego, - regulacyjne – niespójność polityki leśnej z polityką energetyczną, klimatyczną i przemysłową.
T.9. Brak kompleksowej strategii promocji drewna w całym łańcuchu wartości: las, leśnictwo, drewno, materiały drzewne, wyroby drzewne	Sytuacja na rynku drzewnym, postawy społeczne powodują, że konieczne staje się stworzenie kompleksowej strategii drewna, w całym łańcuchu jego wartości: od lasu, leśnictwa, drewna jako surowca, materiałów drzewnych, drzewnych wyrobów finalnych (i ich powtórnego zagospodarowania po zakończeniu cyklu życia) Brak kompleksowej strategii promocji drewna w całym łańcuchu wartości może pociągać liczne negatywne konsekwencje, w tym: - gospodarcze – niższe przychody leśnictwa i przemysłu drzewnego, słabszy eksport wyrobów o wyższej wartości dodanej, odpływ inwestycji z regionów leśnych; - klimatyczne — promocja drewna jako materiału niskoemisyjnego pozwala na zastępowanie nim w szerszym stopniu materiałów o znacznie wyższym śladzie węglowym; - wizerunkowe — fragmentaryczny lub nieobecny przekaz promocyjny pozwala na utrwalanie obrazu leśnictwa i przemysłu drzewnego jako sektorów stojących w sprzeczności funkcjami przyrodniczymi i społecznymi lasów.
T.10. Eksport nieprzetworzonego surowca drzewnego	Negatywny wpływ na rozwój sektora leśno-drzewnego w Polsce, deficyt surowca drzewnego na rynku, presja cenowa
T.11. Niestabilność polityki OZE nieprzewidywalność popytu na biomasę leśną	Niedookreślony status drewna energetycznego w polityce klimatycznej i energetycznej, ryzyko deficytu drewna na rynku krajowym, presja cenowa